

ÎNCHEIERE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând cererea depusă de Victor Gîrlea, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gîrlea împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului material și moral,

c o n s t a t ă :

La 28 ianuarie 2013, Victor Gîrlea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea din 3 iunie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 12 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Victor Gîrlea, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc și s-a menținut hotărârea din 3 iunie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 9 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Victor Gîrlea, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, s-a considerat inadmisibil.

La data de 23 octombrie 2019, Victor Gîrlea, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 3 iunie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Victor Gîrlea.

La data de 10 ianuarie 2020, Victor Gîrlea, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, Victor Gîrlea, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea verificării constituționalității

prevederilor art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă în privința sintagmei „dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art.449 lit. b)”, cu sesizarea în acest sens a Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea lui Victor Gîrlea, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 12¹ din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile.

Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Conform art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la data de 9 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat hotărîrea nr. 2 „Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit.

a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr. 55b/2015)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitate legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

Astfel, conform § 79-80 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

Curtea a menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Potrivit § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Concomitent, Curtea a precizat că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, or, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la par. 82. Excepția de neconstituționalitate care întrunește aceste condiții poate fi ridicată în față oricărei instanțe.

Astfel, întru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea, cumulativ, a condițiilor strict-obligatorii prevăzute la art. 12¹ din Codul de procedură civilă și § 82 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

În circumstanțele expuse, și verificând întrunirea de către autorul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a exigențelor evidențiate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că la cazul speței lipsesc temeiuri de admitere a cererii respective.

Or, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea depusă de Victor

Gîrlea, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de către Victor Gîrlea, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Gîrlea împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Mariana Pitic

Nicolae Craiu